

OBSAH

Předmluva (Ján Liguš)	11
Seznam zkratek	13
Úvod	14
1. Homiletika jako teologický obor	17
1.1. Vymezení pojmu a definice homiletiky	17
1.2. Postavení homiletiky v teologických disciplínách.....	20
1.3. Svátost slova	22
1.4. Homiletika a pomocné obory.....	23
1.5. Shrnutí.....	23
2. Ježíš Kristus jako základ homiletiky	24
2.1. Zvěstování Kristova narození – «εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην».....	24
2.2. Ježíšovo pověření pro kázání – «ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ»	27
2.3. Kazatel Ježíš „otevřel ústa“ – «ἀνοίξας τὸ στόμα»	29
2.3.1. Kazatel Ježíš je láska	30
2.3.2. Kazatel Ježíš je odpuštění hříchů.....	31
2.3.3. Kazatel Ježíš je soucit a milosrdenství	32
2.3.4. Kazatel Ježíš: „běda vám“ – «οὐαὶ ὑμῖν».....	33
2.3.5. Kazatel Ježíš kritizován – «durus est hic sermo»	35
2.3.6. Kazatel Ježíš je cesta, pravda a život.....	36
2.4. Forma a literární druh Ježíšova kázání	37
2.5. Shrnutí.....	39
3. Stručný historický vývoj homiletiky	41
3.1. Kázání v apoštolské době	41
3.2. Kázání v poapoštolské době	45
3.3. Kázání apoštolských otců	45
3.4. Kázání apologetů	46
3.5. Kázání v alexandrijské škole	46
3.6. Kázání ve vrcholné řecké patristice	47
3.7. Kázání ve vrcholné latinské patristice	48
3.8. Kázání v pozdní patristice.....	50
3.9. Aspekty středověkého kázání	51
3.10. Shrnutí.....	57
3.11. Kázání u předchůdců české reformace	57
3.12. České reformační kázání.....	58
3.13. Kázání ve světle světové reformace.....	62
3.14. Kázání v době humanismu.....	65
3.15. Postreformační kazatelské aspekty	67
3.16. Homiletika v optice dialektické teologie 20. století	69
3.17. Shrnutí.....	71

4. Současná katolická homiletika	73
4.1. Kázání v dokumentech Druhého vatikánského koncilu	73
4.1.1. Konstituce o liturgii	73
4.1.2. Dekret o službě a životě presbyterů	74
4.1.3. Dekret o kněžské formaci výhradně pastorační	74
4.1.4. Dogmatická konstituce o Božím slově	75
4.1.5. Dekret o misionářské aktivitě církve	76
4.2. Homiletika v Katechismu katolické církve	77
4.3. Hlásání Božího slova podle Kodexu kanonického práva	79
4.4. Ukázka katolické homilie	82
4.4.1. Autor homilie Raniero Cantalamessa	82
4.4.2. Téma homilie „Kristus je náš pokoj“	83
4.4.3. Rozbor katolické homilie	86
4.5. Katolické disertační práce z USA a Kanady	87
4.6. Praktické aspekty katolické homiletiky	89
4.7. Závěry katolického pojetí homilie	91
4.8. Shrnutí	92
5. Současná protestantská homiletika	93
5.1. Kazatelská služba v pojetí ČCE	94
5.1.1. Agenda ČCE o kázání	94
5.1.2. Jazykový projev kazatele	96
5.2. Funkce protestantského kázání	96
5.3. Nové formy a styly kázání	98
5.4. Kernnerův výzkum o posluchačích kázání	99
5.5. Ukázka protestantského kázání	100
5.5.1. Autor homilie Ján Liguš	100
5.5.2. Téma homilie „Únava a povzbuzení na cestě“	101
5.5.3. Rozbor protestantské homilie	104
5.6. Protestantské disertační práce z USA	105
5.7. Závěry protestantského pojetí homilie	107
5.8. Shrnutí	108
6. Kázání v postcírkevní společnosti	109
6.1. Quo vadis, Ecclesia?	109
6.2. Katolicko-protestantská konvergence v díle Hanse Künga	115
6.3. Posluchač homilií v proměnách času	118
6.4. Krize mezilidské komunikace	122
6.5. Homiletická komunikace	123
6.5.1. Obnova důvěry jako východisko z krize homiletiky	123
6.5.2. Kazatel v komunikačním procesu	124
6.5.3. Nedostatky některých kazatelů	125
6.5.4. Model duchovní komunikace	129
6.5.5. Model psychologické komunikace	130

6.5.6. Model řečnické komunikace.....	132
6.6. „Metahomiletická komunikace“ a Chiara Lubichová.....	133
6.7. Shrnutí.....	136
7. Výzkumné šetření	138
7.1. Vymezení vědeckého problému a jeho řešení.....	138
7.2. Podstata a základní rysy vymezení problému.....	138
7.3. Formulování výzkumné otázky.....	139
7.4. Stanovení hypotézy.....	139
7.5. Popis výzkumného šetření.....	139
7.6. Kritéria zpracování výsledků.....	140
7.7. Přípravná fáze šetření.....	141
7.8. Průběh šetření a získávání informací.....	141
7.8.1. Česká republika.....	141
7.8.2. Německo.....	142
7.8.3. USA.....	142
7.9. Zpracování a třídění informací.....	142
7.9.1. Vymezení proměnných faktorů.....	143
7.9.2. Homiletický dotazník a osobní reflexe expertky.....	143
7.10. Výsledky šetření.....	146
7.10.1. Význam kázání v poslání duchovních.....	147
7.10.2. Od kázání očekávám.....	148
7.10.3. Řečnická a jazyková kvalita projevu duchovního.....	150
7.10.4. Délka kázání.....	151
7.10.5. Vliv kázání na změnu života věřících.....	152
7.10.6. Koherence mezi kazatelovými slovy a činy.....	153
7.10.7. Preference kazatele podle věku.....	154
7.10.8. Kázání a dojetí.....	156
7.10.9. Homilie formou diskuze.....	157
7.10.10. Postgraduální homiletický kurs.....	158
7.11. Shrnutí.....	160
8. Závěr	163
9. Jmenný rejstřík	166
10. Seznam použitých zdrojů	170
10.1. Primární literatura.....	170
10.2. Sekundární literatura.....	173
10.3. Encyklopedie, sborníky, slovníky, časopisy.....	176
10.4. Elektronické dokumenty.....	178

11. Seznam příloh	180
11.1. Encyklika „Humani generis redemptionem“.....	180
11.1.1. Encyklika v angličtině – příloha č. 1.....	180
11.1.2. Encyklika v italštině – příloha č. 2.....	188
11.2. Homiletický dotazník v angličtině – příloha č. 3.....	195
11.3. Homiletický dotazník v němčině – příloha č. 4.....	197
11.4. Homiletický dotazník v italštině – příloha č. 5.....	198
11.5. Souhrnné tabulky výsledků výzkumného šetření.....	200
11.5.1. Kázání v poslání duchovních – příloha č. 6.....	200
11.5.2. Téma kázání – příloha č. 7.....	206
11.5.3. Řečnická a jazyková kvalita projevu kazatele – příloha č. 8.....	211
11.5.4. Délka kázání – příloha č. 9.....	217
11.5.5. Vliv kázání změnu života věřících – příloha č. 10.....	222
11.5.6. Osobní příklad a život kazatele ve vztahu k jeho kázání – příloha č. 11.....	227
11.5.7. Preference kazatele podle věku – příloha č. 12.....	233
11.5.8. Kázání a dojetí – příloha č. 13.....	238
11.5.9. Homilie formou diskuze – příloha č. 14.....	249
11.5.10. Kurs pro zlepšení kvality kázání duchovních – příloha č. 15.....	253
12. Summary	259
13. Zusammenfassung	262
14. Riassunto	265